

II.2. AZ EMBERISÉG JOGAINAK EGYETEMES NYILATKOZATA

... (az intézmény meghatározandó)

1. **emlékeztetve arra**, hogy az emberiség és a természet veszélyben van, és hogy elsősorban az éghajlatváltozás káros hatásai, a biológiai sokféleség gyorsuló csökkenése, a földterületek és az óceánok állapotának romlása mind az alapvető emberi jogok megsértését jelenti, és fenyegeti a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek életét,
2. **megállapítva azt**, hogy mivel a helyzet rendkívül aggasztó, és ez a teljes emberiség számára nyugtalanító téma, mindenképpen új elveket, továbbá új jogokat és kötelezettségeket kell elismerni,
3. **emlékeztetve arra**, hogy elkötelezett az emberi jogok egyetemes nyilatkozatában elismert elvek és jogok, például a nemek közötti egyenlőség mellett, és támogatja az Egyesült Nemzetek chartájában foglalt célokat és elveket,
4. **emlékeztetve** a környezetről szóló 1972-es stockholmi nyilatkozatra, az 1982. évi New York-i Természetvédelmi Világchartára, a környezetről és a fejlődésről szóló 1992-es riói nyilatkozatra, az ENSZ Közgyűlésének 2000-ben megfogalmazott, „Millenniumi Nyilatkozat” című és 2012-es „A jövő, amit akarunk” című állásfoglalásaira,
5. **emlékeztetve arra**, hogy az említett veszélyt a civil társadalmi szereplők, különösen pedig a magánszemélyek, szervezetek, intézmények és városok hálózatai is elismerik a 2000-ben megfogalmazott Föld Chartában,
6. **emlékeztetve arra**, hogy az összes személyt és emberi szerveződést tartalmazó emberiség fogalma egyszerre foglalja magában a múlt, a jelen és a jövő nemzedékeit, valamint hogy az emberiség fennmaradása ezen a nemzedékek közötti kapcsolaton alapul,
7. **ismét megerősítve azt**, hogy a Föld, az emberiség otthona a kölcsönös függés által jellemzett egységet alkot, és hogy az emberiség léte és jövője elválaszthatatlan ettől a természetes élőhelytől,
8. **mivel meg van győződve arról**, hogy az emberek alapvető jogai és a természet megóvására irányuló kötelezettségeik szervesen összekapcsolódnak, továbbá arról is, hogy a környezet jó állapotban való megóvása és minőségének javítása alapvető jelentőséggel bír,
9. **tekintettel arra**, hogy különös felelősség hárul napjaink nemzedékére, mindenekelőtt az ezért a területért elsődlegesen felelő államokra, de ugyanígy a lakosságra, a kormányközi

szervezetekre, a vállalatokra – különösen a multinacionális társaságokra –, a nem kormányzati szervezetekre, a helyi önkormányzatokra és az egyénekre,

10. **mivel** ez a különös felelősség kötelezettségekkel jár az emberiséggel szemben, és ezeket a kötelezettségeket, amint a jogokat is, igazságos, demokratikus, környezetbarát és békés eszközök segítségével kell érvényesíteni,
11. **tekintettel arra, hogy** az emberiség és annak tagjai veleszületett méltóságának elismerése alkotja a szabadság, az igazság és a béke alapját az egész világon,
12. **kinyilatkoztatja** az alábbi elveket, jogokat és kötelezettségeket, valamint elfogadja ezt a nyilatkozatot:

I. Alapelvek

1. cikk:

A felelősség, méltányosság és szolidaritás elve, amely az egyes nemzedékeken belül és a nemzedékek között is érvényesítendő, arra kötelezi az emberiség családját és különösen az államokat, hogy közösen és megkülönböztetett módon törekedjenek az emberiség és a Föld megóvására.

2. cikk:

Az emberiség és annak tagjai méltóságának elve megköveteli alapvető szükségleteik kielégítését és szellemi jogaik védelmét. Minden egyes nemzedék garantálja ennek az elvnek a mindenkori tiszteletben tartását.

3. cikk:

Az emberiség fennmaradásának elve elővigyázatos és a természetet – különösen az emberi és nem emberi élőlényeket – tiszteletben tartó emberi tevékenységek révén garantálja az emberiség védelmét és megóvását a Földön, minden lehetséges módon megelőzve a súlyos vagy visszafordíthatatlan következményeket az eljövendő nemzedékek vonatkozásában.

4. cikk:

A valamely nemzedékhez való tartozás alapján történő megkülönböztetés tilalmának elve biztosítja az emberiség fennmaradását, különösen a következő nemzedékekét, és megköveteli, hogy a jelenlegi nemzedékek által végzett tevékenységek vagy végrehajtott intézkedések következtében – átmenetileg vagy tartósan – ne csökkenjen túlzott mértékben a jövőbeli nemzedékek rendelkezésére álló erőforrások vagy választási lehetőségek mennyisége.

II. Az emberiség jogai

5. cikk:

Az emberek, mint valamennyi élőlény, rendelkeznek azzal a joggal, hogy egészséges és ökológiai szempontból fenntartható környezetben éljenek.

6. cikk:

Az emberiségnek joga van a felelős, méltányos, szolidáris és fenntartható fejlődéshez.

7. cikk:

Az emberiség jogosult a közös örökség védelmére, legyen szó természeti vagy kulturális, materiális vagy immateriális örökségről.

8. cikk:

Az emberiség jogosult a közös javak, különösen a levegő, a víz és a talaj megőrzésére, valamint a létfontosságú forrásokhoz való egyetemes és valódi hozzáférésre. A jövőbeli nemzedékek jogosultak mindezek megőrzésére.

9. cikk:

Az emberiségnek joga van a békéhez, különösen a nézeteltérések békés rendezéséhez, valamint az emberi biztonsághoz a környezet, az élelmezés, a higiénia, a gazdaság és a politika terén. Ez a jog mindenekelőtt a háború borzalmaival kívánja megóvni a jövőbeli nemzedékeket.

10. cikk:

Az emberiség jogosult szabadon megválasztani sorsát. Ennek a jognak az érvényesítése keretében a kollektív döntéseket hosszú távú szemlélettel, az emberiség és a természet eredendő ritmusának szem előtt tartásával kell meghozni.

III. Az emberiségre háruló kötelezettségek

11. cikk:

A jelenlegi nemzedékek kötelesek biztosítani **az emberiség** és az összes élőlény **jogainak tiszteletben tartását**. Az emberiség jogai és az emberi jogok egymástól elválaszthatatlanok, és minden egymást követő nemzedékre érvényesek.

12. cikk:

A jelenlegi nemzedékek **garantálják a források, az ökológiai egyensúly, a közös örökség, a természeti, kulturális, materiális és immateriális örökség fennmaradását**, és feladatuk, hogy ezeket megóvják, illetve elővigyázatosan, felelős és méltányos módon használják.

13. cikk:

Annak biztosítása érdekében, hogy az élet fennmaradjon a Földön, a jelenlegi nemzedékek kötelesek mindent megtenni azért, hogy **megóvják a légkört és az éghajlati egyensúlyt**, továbbá úgy eljárni, hogy amennyire csak lehetséges, megelőzzék a **népek elvándorlását** környezeti tényezők miatt, ha pedig ez nem lehetséges, megmentsék és védelmezzék az érintett személyeket.

14. cikk:

A jelenlegi nemzedékek kötelesek a **tudományos és technikai haladást** az emberi faj és más fajok megőrzésének és egészségének szolgálatába állítani. Ennek érdekében egyebek mellett biztosítaniuk kell, hogy a biológiai és genetikai források elérhetősége és felhasználása során tiszteletben tartsák az emberi méltóságot, a hagyományos ismereteket és a biológiai sokféleség fenntartását.

15. cikk:

Az államok, illetve más állami és magánszférabeli szervezetek és szereplők kötelesek **hosszú távon gondolkodni** és előmozdítani a humánus és fenntartható fejlődést. Ennek, valamint a jelen nyilatkozatban felsorolt alapelveknek, jogoknak és kötelezettségeknek **oktatási, képzési és végrehajtási intézkedésekben** kell megvalósulniuk.

16. cikk:

Az államok kötelesek a jelen nyilatkozatban kifejtett **alapelvek, jogok és kötelezettségek érvényre juttatását** biztosítani, például azzal, hogy rendszereket alakítanak ki azok tiszteletben tartásának garantálására.